

AMBLA VALLALEHT

Nr 3 (139)

MÄRTS (2005)

Lastelaagri soodustuusikud vähekindlustatud perede lastele 2005.a.

07.07.-13.07.2005.a. Luunja Noortelaager Tartumaal

2 tuusikut 7- 12.a. vanuses lastele 7 päeva. Maksumus 154.-

15.08.-21.08.2005.a. Urumarja Noortelaager Pärnumaal

4 tuusikut 7-15.a. vanuses lastele.

7 päeva maksumus 217.-

Informatsioon telefonil 38 34 242

TÄHELEPANU TÄHELEPANU !!!

Veel on saada Ambla Vallavalitsusest tasuta naistesaauid: kõrge ja madala kotsaga nr. 36-38. Sotsiaalnõunik K. Mägi

01. APRILLIL KELL 20.00 AMBLA KULTUURIMAJAS AMBLA NÄITERINGI ESITENDUS " LAULU-PEOLE " EHK LUGU SELLEST KUIDAS AMBLA LAULUKOOR 1869. A EESTI ESIMESELE ÜLDLAULU-PEOLE LÄKS PILET 25.-

Meie riigi sünnipäev

24. veebruaril tähistame me **Eesti Vabariigi** 87. sünnipäeva. Vallavalitsuse nimel tahan sel tähtsal päeval kõigile eestlastele kõikjal maailmas õnne soovida, sest Eesti riik on meie kõige suurem varandus, mille hoidmine ja pärandina edasikandmine on oluline kohustus iga eestlase jaoks.

Sünnipäev, olgu see siis enda, lähedaste või riigi oma, on aeg, mil vaatame nii lähikäidule, saavutatule kui tulevikku. Inimeste puhul sõltub tehtu ja eesseisva vahet ning sisu väga paljus sellest, kui suur on lähikäidud aastate arv ja mida on võimalik realselt veel ära teha. Riigiga on mõnevõrra teisiti. Kuigi järjepidevus on oluline, siis riigi puhul vanus nii suurt rolli ei mängi. Tähtis on oma püsiväärtustele tuginedes tulevikku vaadata, püüda seal selgeid eesmärke näha ning nende elluviimisel vajalike ülesannete lahendamiseks valmis olla.

Eesti on meie kodumaa, kus oleme kasvanud, koolis käinud ja kaasa teinud siinsed ajaloo keerdkäigud. Siin on meie kodu, kuhu tunneme end kuuluvat. Samas on aga euroopluse kõige olulisem osa just see, et igal Euroopa elanikul on oma rahvuslik identiteet, omad juured ja püsiväärtused, mida peame austama. Selleks aga, et hoida oma ja olla samal ajal meid ümbritsevale maailmale ning seal toimuvatele protsessidele avatud, osata neis näha oma osa, on tarvis palju õppida - ja mitte ainult kirjutamist, rehkendamist ja muud igapäevast, vaid hoopis enam. Veelgi olulisem on olla demokraatliku ühiskonna vastutust ja oma kultuuri kandev kodanik.

Ehkki 24. veebruar 1918 on ja jääb meie riigi kõige tähtsamaks päevaks, pööratakse viimasel ajal hoopis rohkem tähelepanu murrangulistele aastatele 1939 ja 1940, kust algas esimese Eesti Vabariigi iseseisvuse traagiline hukk ja lõpp. Seda eriti tänavu, kus Molotov-Ribbentropi pakti salaprotokollide teema on eelseisva Eesti-Vene piirileppe sõlmimise valguses taas teravalt päevakorda tõusnud. Sageli oleme kuulnud kriitikat esimese Presidendi, Konstatin Pätsi aadressil, et ta 1940. aastal ei järjginud Jaan Tõnissoni soovitusi, tulistada kasvõi sümboolselt sissemarssivatele vene vägedele vastu. Heameel on siin kohal tunnistada tollaste diplomaatide (eriti Aleksander Warma) elukogemust ja tarkust:

„Kui 1940. aastal oleks Eesti Vabariigi ja N. Liidu vahel puhkenud sõda, oleks Tartu rahuleping automaatselt tühistunud, sest sõjaseisukorra tekkides oleksid rahulepingud tolaeagses rahvusvahelises õiguses kaotanud oma kehtivuse.“ Otto von Bismarcki definitsiooni kohaselt on poliitika võimaluste realiseerimise kunst. Ülaltoodu põhjal võiks järeldada, et Eesti riigijuhid valdasid meisterlikult seda kunsti, kõigile vastupidistele arvamustele vaatamata. Neil oli ettenägelikkust ja perspektiivitunnet rohkem kui arvata võiks. Kuidas saaksime täna muidu rääkida Tartu Rahulepingust, Eesti Vabariigi iseseisvuse alusdokumendist, kui sõtta astumine idanaabriga oleks selle kehtivuse ühekorraga tühistanud?

Siinkohal saab paluda ainult Jumalat, et ta anaks meie tänastele poliitikutele tarkust, kainet mõtlemist ja ettenägelikkust oma rahva huvide kaitsmisel mitte ainult Eesti- Vene piirileppe sõlmimisel, vaid ka Brüsselis toimuvatel Eesti rahva huvide eest seismisel.

Nüüd, kus me oleme üle 10 aasta elanud oma riigis, tekib tahes tahtmatult küsimus, kas me oleme teinud kõik, et meie riik oleks selline, nagu nägime teda oma unistustes 80-ndate aastate lõpus. Riik on eksisteerinud üle 10 aasta, aga me räägime juba kodaniku võõrandumisest oma riigist ning kodaniku ja riigi vahel eksisteerivast usalduskriisist.

Meil võib olla erimeelsusi ja isegi vastandlikke arusaamu, kuid kindlasti peame nõustuma sellega, et meil kõigil peab olema üks eesmärk— tagada Eesti rahva ja vabaduse säilimine.“

Täna on meie vabariigi sünnipäev, Riigipüha, vaba päev. Tavakodanik saab täna ehk natuke kauem magada, süüa võib-olla puhkepäeva puhul natuke paremini ning käia õues jalutamas. Majaomanikel ja kojameestel oli kohustus hommikul lipp heisata. Mälestussamba juurde minnes võis näha, et igaühel meist pole sedagi kohustust. Enamik meist ei tunne vajadust minna aastapäeva kontserdile ega tulla miitingule kohaliku vabadussamba juurde. Miks?

Võib-olla sellepärast, et me ei taju: riik, see olenegi mina, tavakodanik. Kui ma laulan oma riigi sünnipäeva hommikul hümmi, teevad seda ka mu lapsed. See tähendab: austus oma riigi vastu kestab edasi. Tõsi, austamist võib segada okas südames. Tunne, et riik ei kohtle meid võrdselt. Täna peame tunnustama, et üha rohkem valusaid küsimusi jääb vastuseta, sest ei ole midagi vastata.

Nagu enamuses arenenud riikides, on ka Eesti majandus siirdumas üha kiirenevate sammudega investeringutepõhisest etapist innovatsiooni, ehk uute ideede ja meetodite kasutusele võtmise põhisesse etappi. Kui tahame jõuda rongile ning seega koos teiste edukamatega järgmisse, ehk niinimetatud heaolupõhisesse ajajärku, siis peame olema valmis oma rutiinseks muutunud mõtelaadi ja tegevuse radikaalseteks muutmiseks.

Head koosviibijad, see, mida Eestimaa ja sealhulgas ka Ambla vald täna vajab, on ettevõtlikkus, mille üks ja oluline tahk on ettevõtetus. Vaja on ettevõtlikkust kõiges. Alates laulukoorist ja käsitööringist ning lõpetades vorsti või piima tootmisega. Olen tähele pannud, et taas on üheks oluliseks piduriks meie endi piiratus ja alalhoidlikkus, mis ei lase meil piisava avarusega tegutseda. Jutud maaelu mahajäämusest ja ettevõtlike inimeste puudusest on meile nii mõjunud, et ettevõtlikkuse selgroog on rohkem kui ühest kohast lohku vajunud. Töökohad on seotud ettevõtलusega. Neid pole võimalik luua käsukorras. Ettevõtलuse arendaja saan kinnitada, et

ettevõtja vajab tegutsemiseks teatud tingimusi. Nende tingimuste tagamiseks peame kõik, nii riigiesindajad, maavalitsuse ametnikud ja eriti arenduskeskuse töötajad, JOL, vallavolikogu kui vallavalitsus tegema kõik endast oleneva ja enamgi veel, et ettevõtjasõbralikku keskkonda ka siin, Ambla vallas luua.

Kahjuks pean täna, oma riigi sünnipäeval tõdemata, et nii nagu Eesti riiki, nii ka mitmeid omavalitsusi juhitakse peaaegu et olematu, lootusetult vananenud mandaadi või arusaamaga.

Siinkohal on sobilik meenutada, et juba esimese üldlaulupeo kõnes rõhutas Põlvamaa juurtega esimese rahvusliku ärkamisaja üks olulisemaid eeskujusid Jakob Hurt kolme põhimõtet. Esiteks, jääda alati eestlaseks ja püüda oma aateid ka aktiivselt edasi kanda ning tutvustada. Teiseks, pidada alati ja igal pool silmas oma rahva ja riigi huve ning püsimist. Kolmandaks aga rõhutas ta, et tegutseda tuleb targalt, pidevalt õppides, rahva ühiseid väärtusi kujundades ja neile tuginedes.

Kohalikud valimised on lähenemas. Kaugel pole enam ka uued Riigikogu valimised. Seega peaksid kõik praegused volikogude liikmed ja tulevased kandideerijad väga põhjalikult oma tegemisi ja seisukohti analüüsima ja mõtlema eelkõige selle üle, kas tekkinud ebavõrdsus, igapäevaelus valitsevad pinged ning kujunenud olukord pole stagneerunud maailmavaate ja uutes, euroopalikes tingimustes mittekohanemise tagajärg ning kas see kõik polegi väga tõsine põhjus rahva seljapööramisel oma riigile.

Iga seadusandliku võimu, ehk Riigikogu või volikogu liige peab ennast vaatama metsaküla Maali või Sauna-Antsu pilguga ja mõtlema, kas pole tema jaoks ajaratas seisma jäänud. Pole midagi hullemat kui paigalseis, sest siis ei jää rahva mandaadi saanud Riigikogu või omavalitsuse volikogu liikmete tegevust isegi jalajäljed meenutama. Praegust olukorda vaadates võib juhtuda, et järgnevatel valimistel läheb valima sama vähe rahvast kui on vabariiki austavale pidulikule üritusele on tulnud.

Võibolla oleks siinkohal kohane meenutada ka Ameerika presidendi J.E.Kennedy poolt öeldud surematuid sõnu: „Ära küsi, mida sinu riik saab teha sinu heaks, vaid küsi endalt, mida sina saad teha oma riigi heaks“

Seda sama peaksid ka erakonnad iseendalt küsima, seda eriti lähenevate valimiste eel. Igapäev saab meist igaüks näha erakondade vahelist võimuvõitlust, kus kannatajaks pooleks jäävad eelkõige mittemilleski süüdi olevad omavalitsuste ja riigiasutuste juhid ning ametnikud ja viimaste sagedaste põhjendamatu vahetamise tõttu lihtsad tavakodanikud, ettevõtjad, ettevõtted.

Kui erakonnad kasvõi natuke järele mõtleksid, leiaksid nad, et edu võti ei peitu juba mõnda aega enam hoogsas reformide planeerimises, vaid stabiilses töös. Eesti valija ei hinda ja ei tahta enam nooruslikku tulipäisust ning pealehakkamisindu, vaid ootab poliitikutelt stabiilsuse ja sihipärase arendustegevuse tagamist ning perspektiivitunnetust. Reaalelus saab valla tasandil seda tagada eelkõige apoliitiline vallavanem, kes ei pea mõtlema võimuvõitluse tagajärgedele ja tööde poolelijäämisele seoses võimu vahetumisega või tähtaja ümbersaamisega. Aeg oleks sinna maale jõuda, et apoliitilistele omavalitsuste juhtidele ja omavalitsuste või riigiettevõtete juhtidele tagatakse kindlustunne tuleviku ees, et kaitsust omades saaks teha sihipärasest tööst valla arendamise ja maine tõstmise nimel. Aeg oleks hakata tõsiselt hindama neid kulutusi mida maksumaksjad peavad sunniviisiliselt kandma erakondade võimuvõitluse tõttu. Piisab, kui kuldade poolele lugeda ametist lahkumisega kaasnevad kompensatsioonid ning uute juhtide ametisse astumisega seotud ajakaod ning koolituskulud.

Loomulikult ei tähenda stabiilsus, järjepidevus ja perspektiivitunne kaugelgi vajalike muudatuste tegemata jätmist, vaid eelkõige tegevuse planeerimist pikema ajaperioodi peale. See võimaldaks nii poliitikutel endil kui ka valijatel küsimused põhjalikumalt läbi arutada, et otsused oleksid kõigile arusaadavad. Parteid peavad olema ühiskonna veduri rollis, kuid vagunid peavad samuti aru saama, kuhu neid tüüritakse. Meeldiv ja oma senise tegevuse põhjendatusele kinnitust andev oli viitseadmiral Tarmo Kõutsi pidukõne, kus ta seadis esikohale admiral Pitka, kes sai tuntuks ja kelle omaaegsed tegemised väärivad ka tänasel päeval tähelepanu ja tunnustatust just sellega, et ta kasutas oma tegevuses mitteharjumuslikke ja ebastandardseid tegevusi, et ta otsis pidevalt uusi lahendusi ja võimalusi oma rahva ja riigi püsijäämise tagamiseks.

Töötan siin vallas alles neljandat nädalat. 5 siiani edukalt töötava ettevõtte asutajana kinnitan, et uusi ettevõtteid tühjale kohale ei saa rajada ninnu-nännutamise (loe: edumeelsuse ja riskijulguseta) ja eilses päevas elamisega.

Oma eelmisel töökohal pidin ametiülesannete tõttu analüüsima kodumaakonnas kõigi valdade elu ja olu. Ütlen ausalt ja otsekoheselt, meeldib see teile või mitte, et olen siin vallas juba väsinud kuulmast üht ja sama väidet: meil on niimoodi toimitud aastaid ja eelmised vallavanemad on sellise olukorraga rahul olnud.

Teadmiseks, et nii suure elanike arvu, eelarve ja üksikisiku tulumaksu laekumisega valdu, nagu on Ambla, oli nende analüüsitud hulgas üksikud. Enamuse valdade vastavad näitajad

(elanike arv vallas, sissetulekud elaniku kohta) olid kordades madalamad kui meie vallas. Samas võin kinnitada, et sotsiaal-, haridus-, kultuuri ja muude valla hallata olevate objektide ja asutuste arv on neis pigem suurem kui siin, Amblas. Ometi ei pea nende valdade vallavanemad ja ametnikud järjekordsele niinimetatud tulekahju kustutamisele, projekti arutelule või lihtsalt lobitööle sõitmisel arvutama, kas bensiinlimiiti on, ei pea läbirääkimistel potentsiaalse ettevõtte rajajaga ühe silmaga kiikama, kas telefoni kasutamise limiit pole läbi saamas, ei pea tundide viisi põhjendama lobitöö või uute kontaktide leidmise eesmärgil lähetustele minemise vajadust. Ka ei ole kohanud siiani valda, kus abivallavanema või keskkonnanõuniku esmaseks kohustuseks on Toru-Jüri, elektriku või remondilukksepa kohustuste täitmine. Samas olen kuulnud sealsete volikogude esindajatelt hoopis pretensioone sel teemal, et vallavanemad ja ametnikud istuvad liialt palju vallas, selle asemel, et käia uusi ideesid, koostööpartnereid jne otsimas.

Pidades ennast uue loojaks ja uute tuulte puhujaks, olen harjunud sellega, et teatud inimesed ei väsi kunagi takistuste seadmisest nende teele, kes on ettevõtlikumad, aatelisemad, julgemad. Lihtsalt kahju on inimestest, eriti rahva mandaadi saanutest, kes ei suuda valla elu arendamiseks võimaluste otsimisel vabaneda isegi kõige lihtsamatest inimlikest pahedest, millisteks on kadedus, õelus, ainult iseendale mõtlemine, elamine eilses päevas jne.

Paljudele, eriti end sõnades maaelu arendamise eest seisjateks pidajate, vananenud arusaamade tegevuse tagajärgede paremaks kinnituseks on seegi, et vallas raskusi on noorsootöötaja ja arendusnõuniku leidmisega.

Vaadates riigi sünnipäeva pidustustele tulnute ridu, ei ole vaja erilist tarkust arusaamaks, kui paljud rahva mandaadi pälvinutest vaevuvad lugu pidama oma riigist, oma kodukandist, oma rahvast. Ei salga inimlikku nõrkust, ka mina oleksin tahtnud sel tähtsal päeval olla koos töövõime kaotanud abikaasa ja kolhooside rajamise esimestel aastatel selgroo vigastuse tõttu invaliidistunud 85-ks saava ning aastaid haigevoosis lamama ema juurde. Ka oleksin tahtnud just sel tähtsal päeval 15-aastaseks saavale pojale hommikul äratuslauluna traditsiooniks muutunud riigihümni laulda ja talle õnne soovida.

Aga meil kõigil on kohustused oma riigi ja rahva ees, olgu selleks tõesti kasvõi riigilipu heiskamine oma riigi sünnipäeval või meie iseseisvuse ja vabaduse eest langenute meenutamine riigi sõnnipäeval.

Nii väike rahvas, nagu meie, ei tohi jagada **end** Esimeseks ja Teiseks Eestiks, põobliks ja eliidiks, sulasteks ja mitte millegi eest

vastutavateks seadusandjateks. Kui tahame, et riigi kõrval ka vald edasi areneks, et paraneks vallaharva elu, siis tuleb unustada erimeelsused ja üheskoos otsida parimaid lahendusi püstitatud eesmärgi poole liikumiseks

Ei tohi kunagi unustada, et elu ja õppimine on nagu võitlus jõevooluga, Niipea, kui te korraks peatate sõudmise, hakkab vool teid kohe tagasi kandma

Teile kõigile, kallid Ambla rahvas, nii pisikesed

poisid ja tüdrukud, mehed ja naised kui ka meie memmed ja taadid, soovin volikogu, enda ja vallavalitsuse nimel tervist ja õnne Eesti Vabariigi aastapäeva puhul! Pidagem eelkõige endast lugu, siis oskate ka teistest lugu pidada! Olgem eestlased, olgem uhked selle üle, et oleme eestlased!

Teie vallavanem Jüri Varik

Uut dokumenti on lihtne taotleda posti teel

Inimestel, kellel lõpeb isikutunnistuse (ID-kaardi) või passi kehtivusaeg, on kõige lihtsam ja mugavam uut dokumenti taotleda posti teel. Posti teel taotlemise võimalust saavad kasutada inimesed, kellele on varem Kodakondsus- ja Migratsiooniameti (KMA) poolt dokument väljastatud. Kui isikut tõendavat dokumenti taotletakse esmakordselt, tuleb pöörduda KMA teenindusbüroosse. Posti teel taotlemiseks on tarvis kokku koguda vajalikud dokumendid ja saata need KMA-le ning kuu möödudes võib sobivasse pangakontoris või KMA teenindusbüroosse uuele dokumendile järele minna. Isikut tõendavat dokumenti taotlema hakates tuleks esmajoones taotleda isikutunnistust. Pass on eelkõige reisi-dokument, mis ei ole kohustuslik.

Posti teel taotlemiseks on vaja ümbrikusse panna:

- **täidetud taotlusankeet;**
- **1 värvifoto**, ka siis, kui taotlete isikutunnistust ja passi koos;
- **riigilõivu tasumist tõendav dokument;**
- nimemuutuse korral lisaks nimemuutust tõendava dokumendi (abielutunnistuse või nimemuutmistunnistuse) koopia.

Välisriigis väljaantud dokument peab olema legaliseeritud või apostilliga kinnitatud ja tõlgitud eesti keelde (v.a. juhul, kui dokument on inglise või vene keeles). Tõlge peab olema notariaalselt kinnitatud.

Tähtis on mees pidada, et taotlusdokumendi koopia esitamisel peab koopia vastavust originaaldokumendile kinnitama allkirjaga koopia igal andmetega leheküljel. Allkirjale lisatakse allkirja andmise kuupäev.

Taotlusankeedi leiab internetiaadressilt www.pass.ee, samuti saab taotlusankeedi KMA teenindusbüroodest. Kui isikutunnistust ja passi taotletakse koos, saab taotluse esitada ühel ankeedil.

Ankeeti on võimalik täita nii arvutis kui ka käsitsi. Pärast arvutis täitmist tuleb ankeet välja printida, allkirjastada ja kleepida ankeedile foto.

Käsitsi täites on vajalik kasutada tumedat kirjutusvahendit, see tagab andmete säilimise ankeedil. Ankeet tuleb täita eesti keeles ladina tähestiku trükitähtedega ning sellel ei tohi olla parandusi. Täita tuleb kõik väljad, mis on ette nähtud täitmiseks taotleja poolt. Ankeedi ülaseravas asuvasse kasti peab taotleja kirjutama tumeda tindipliiatsiga oma allkirja. Juhul, kui 15- kuni 18-aastase lapse eest esitab taotluse lapsevanem, tuleb ankeedi ülaseravas olevasse kasti kirjutada allkirjanäidis lapsel ja taotluse lõppu andmeid kinnitav allkiri lapsevanemal. Allkiri peab olema kirjutatud ühtlaselt tugeva joonega ning see ei tohi ületada etteantud piire.

Dokumendifoto peab olema pildistatud otsevaates, ilma peakatteta ja erariietes. Neile, kes kannavad prille, soovitatakse pildistamist ilma prillideta. Toonitud klaasidega prillid on keelatud. Foto peab olema originaalfoto, see ei tohi olla välja lõigatud teisest fotost või välja trükitud arvutist. Fotol ei tohi olla näpujälgi, kriimustusi ega muid defekte. Foto taha soovitame ettevaatlikult kirjutada nime, jälgides, et pilt ei saaks viga (see on eriti oluline, kui inimesed saadavad mitu taotlust koos).

Riigilõivu tasumine. Riigilõiv alla 15-aastase lapse passi eest on 75 krooni ja isikutunnistuse eest 25 krooni. Kui taotletakse isikutunnistust koos passiga, siis 100 krooni. Riigilõiv üle 15-aastase isikule on passi eest 150 krooni, isikutunnistuse eest samuti 150 krooni. Kui taotletakse isikutunnistust koos passiga, siis 250 krooni. Pangaülekandega tasumisel :

Saaja nimi: Maksu- ja Tolliamet
Saaja konto: 10052032262003 (Ühispangas)
221013264340 (Hansapangas)
Viitenumber: 1002146 (Eesti kodanikud)

Selgitus: *märkige toimingu nimetus, mille eest ja isiku nimi, kelle eest riigilõiv tasuti.*

Posti teel taotlemisel tuleb ümbrikusse panna riigilõivu tasumist tõendav dokument või kirjalikud andmed riigilõivu tasumise kohta (sobib ka internetipanga maksekorralduse väljatrükk).

Kui kõik vajalikud dokumendid on kokku kogutud, siis jääb üle need kinnises ümbrikus postitada aadressil:

TAOTLUS

Kodakondsus- ja Migratsiooniamet

Sõle 61a

10313 TALLINN

Ümbriku võib viia ka sobivasse KMA teenindusbüroosse ja panna seal selleks ettenähtud postkasti.

Selle kohta, et dokumendid on jõudnud KMAsse - taotlus registreeritud ja menetlusse võetud - saadetakse taotlejale kirjalik teatis. Kui juhtub, et ankeet on valesti täidetud või puudub mõni vajalik dokument, siis võtab KMA spetsia-

list täpsustuste tegemiseks täiendavalt ühendust.

Isikutunnistuse ja/või passi taotluse KMA-sse jõudmisest dokumendi väljastamiseni kulub 30 päeva.

Isikutunnistuse või isikutunnistuse koos passiga saab kätte taotlejale sobivast Hansapanga või Eesti Ühispanega kontorist. Sobiva kontori saate valida kodulehelt www.pass.ee ning see tuleb märkida taotlusankeedile. Kui taotletakse ainult passi, siis selle saab kätte KMA teenindusbüroost. Sobiva teenindusbüroo saab samuti valida kodulehelt www.pass.ee ning see tuleb märkida taotlusankeedile.

Lisainformatsioon KMA koduleheküljelt www.pass.ee või KMA infotelefonilt 612 69 79.

Elo Allemann KMA pressiesindaja

Kuidas mõjutab infoühiskond lapsi?

50 000 aastat tagasi õpetasid meie küttidest-korilastest esivanemad oma järeltulijaid eristama söödavaid ning mürgiseid juurikaid. See oli nende laste jaoks eluliselt oluline: taimede segamini ajamine lõppenuks väga halvasti.

Aastal 2005 on olukord teine, juurikatest ei sõltu enam kuigi palju. Elame infoühiskonnas ning mõnikord tundub, et lapsed ja noored on sinna jõudnud kõige kiiremini.

Mida tähendab infoühiskond? Kindlasti on oluline tehnoloogia areng, mille tõttu teame me oluliselt rohkem ning kiiremini maailmas toimuvast. Näiteks informatsioon katastroofist Indoneesias jõudis eestlasteni enne, kui seesama Aasia hiigellaine jõudis Somaalia rannikule.

Lapsed on suured meediatarbivad, erinevatel hinnangutel on 61 kuni 80 protsendil Ameerika lastest televiisor magamistoas ning nad on keskkooli lõpetades veetnud reklaame vaadates peaaegu kolm kooliaastat ehk umbes neljandiku kogu õpingute ajast. Keskmise Eesti laps näeb aastas kuni 30 000 telereklaami.

Teler on väga mugav lapsehoidja. Teleka ees istudes on laps rahulik ning saab üksi hästi hakkama. Seetõttu võib leida telereid üha enam ka Eesti lastetubadest.

Rootsi uurija Martin Lindström oma raamatus "Bränd ja lapsed" iseloomustab, et tänapäeva lapsed sünnivad arvutihiir käes ning õpivad ikoonid ära enne tähestikku.

Kui palju teavad vanemad oma laste arvutimängudest või internetitarbimisest? Ehkki netikasutusele võib seada piiranguid, võib

veebist leida räiget pornot või koduste vahenditega pommivalmistamise õpetusi ka sedavõrd süütult kõlava aadressiga lehekülgedelt, mida ei tuleks pähegi kahtlustada. Ja tõenäoliselt oskavad noored oma arvuti tegevuste ajalugu paremini kustutada kui vanemad seda vaadata.

Laste rolli tarbijatena peetakse turunduses üha olulisemaks. Sellest antakse välja raamatuid (ka eesti keelde tõlgitud "Bränd ja lapsed"). Laste otsest ja kaudset kulutused ulatuvad USA-s erinevatel hinnangutel kuni 400 miljardi dollarini (ligi 6 triljonit krooni) aastas. Lasteturundusele kulutatakse umbes 12 miljardit dollarit. Spetsiaalseid tooteid luuakse üha noorematele, bränditeadlikkus võib pidada juba keskmiselt kolmeaastasest ameeriklast.

Sageli kasutatakse toodete müümiseks väga kavalaid võtteid. Kuidas näiteks panna kartulikrõpse jälestav laps ostma Laysi? Mängu tuleb väike plastist vurr ehk läänekeelsema nimega spinner. Ning kuna ihaldatud spinneri leiab vaid krõpsupakist, siis tuleb krõpsude ostmist vaadata kui investeringut spinnerisse. Kauba peale saadud krõpsud võib ka lihtsalt minema visata nagu kasutu pakendiga ikka tehakse.

Ühes Suurbirtannia uuringus suutsid üle kahe kolmandiku küsitletud lastest meenutada olukorda, kus olid ostnud mingi asja sellega kaasas käiva lisavidina või kogumisühiku pärast ("korja 10 pudelikorki ning võida reis Disneylandi!").

Kuna laste puhul on igasugune toote juurde

kuuluv nänn eriti oluline, siis seda toodetakse suurtes mahtudes ning sageli ei olegi seda lihtne ära tunda.

Eesti üks popimaid kirjanikke Andrus Kivirähk kirjutas eelmisel aastal toreda lasteraamatu limonaadisiga Limpa seiklustest. Kindlasti ei ole see kehvem teistest Eestis ilmuvatest uutest lastejuttudest. Kui aga vaadata lähemalt, siis meelalahutamise või harimise on sellise raamatu puhul vaid vahendid, et saavutada põhieesmärki: müüa mingit toodet. Limonaadisiga on loodud vaid selleks, et näidata, kui lahe on Tartu Õllete-

hases toodetud limonaad. Kivirähki juturaamat samamoodi.

Informatsiooni ülekülluses on vanematel keeruline orienteeruda. Tuleb tunnistada, et mõnes mõttes oli oma lastele söödavaid ja mürgiseid juurikaid tutvustanud esivanemate ülesanne isegi lihtsam.

Marko Uibu Tartu Ülikooli ajakirjanduse eriala üliõpilane

Heategevuslik peoõhtu

26.veebruari 2005 korraldas Ambla Haridusselts heategevusliku peoõhtu. Õhtu juhatas sisse Ave Prints, kes rääkis haridusseltsi ajaloost, tänasest päevast ning eesmärkidest. Jutu vahele laulis ja mängis klaverit Ambla Põhikooli III klassi õpilane Kerstin Saame. Seejärel sai sõna peojuht Evelyn Piksar, kes tutvustas õhtu kava, selle heategevuslikku eesmärki ning kutsus seejärel peolised tantsima. Muusikat tegi ansambel "Ma & W" Väike-Maarjast, kes kohe esimese looga haaras peolised tantsupõrandale. Tantsu vaheaegadel esines tantsutrupp "Jürid-Marid" Järva-Jaanist, kelle esinemine võeti vastu väga soojalt. Sel ajal kui "Jürid-Marid" kostüüme vahetasid, said peolised omavahel jõudu katsuda. Toimusid mitmed mängud ja viktoriin. Võitjad said ka auhindad. Üheks mänguks oli "Naljakad sõnaseletused" ning siin mõned eriti naljakad uued sõnad:

peakorraldaja - juuksur

teomees - emateo abikaasa

alimendid - lapsed järelmaksuga

rändlind - hulkuv naisterahvas

võsavillem - Ambla võsas elav Villem (asotsiaal)

pasknäär - kehv näripidu

võllarog - hukkamiseelne eine

luttur - tita; killumees - taara vastuvõtja

vihavaenlane - saunavihkaja; mõistusevastane - mõistusega opositsioonis olev isik

kellaviietee - tee, millel tohib ainult kella viie ajal sõita

kaelkirjak - kaelas olev eesti lehm kotlett - kotti pistetud letialune kaup

Peolt ei puudunud ka oksjon, kus müüki läksid nii kooli õpilaste, nende vanemate kui ka vanavanemate tehtud ehted, kuumaalused lõikelauad, pajalapid, küpsised, võileivatort, puidust lillepostament ja tool ning väike gloobus. Oksjonilt, piletite müügist ning annetustest saadud tulu oli üle nelja tuhande krooni ning see läks Ambla Põhikoolis tegutseva eelkooliealiste laste mängurühmale põrandate soojustamiseks.

Peo viimasel vaheajal valiti ka peokuninganna. Jagati veel tiitlid *Tantsuprintsess*, *Printsess Osavnäpp* ning *Printsess Kuldsuu*. Peokuningannaks sai *Piia Tiigemäe*, auhinnaks käeche ning võimalus astuda Ambla Haridusseltsi liikmeks ilma sisseastumismaksu ning 2005.a liikmemaksuta, juhul kui ta seda soovib. Pidu läks igati korda ning loodame, et sellest kujuneb uus traditsioon.

Ave Prints

Riik aitab oma õiguslik kaitsta

Ken—Marti Vaher, justiitsminister

Igal maksumaksjal on õigus oma õiguste kaitsele kohtus, nagu meil on õigus saada vajadusel arstiabi ja omandada haridus riigi kulul. Kui inimene seda endale lubada ei saa, on riik kohustatud aitama. Just nende inimeste toetamisele, kes majanduslikel põhjustel ise oma huvide eest kohtus seista ei saa, ongi suunatud riigi õigusabi seadus, mis jõustub selle aasta 1. märtsil.

Riigi õigusabi tähendab seda, et riik aitab mak-

sujõuetutel kodanikel advokaadilt nõu saada. Samuti tuleb riik appi siis, kui maksejõuetu inimene vajab oma õiguste tõhusaks kaitseks advokaati, kes esindaks tema huve kohtus

Riigi õigusabi võib saada inimene, kelle majanduslik seisund ei võimalda täielikult tasuta asjatundliku õigusteenuse eest või kelle majanduslik seisund ei võimalda pärast õigusteenuse eest tasumist elementaarset toimetulekut.

Õigusabi taotlemiseks tuleb kohtule esitada kirjalik taotlus ja teatis oma majandusliku seisundi kohta (taotluste näidisvormid on alates 1. märtsist saadaval kohtutes või Justiitsministeeriumi kodulehelt www.just.ee). Riigi abi saab taotleda kohtumenetluses; kohtueelses menetluses, täitemenetluses ja haldusmenetluses ning õigusdokumendi koostamiseks ja muuks õigusalasest nõustamiseks või esindamiseks.

Tähtis on mees pidada, et ehkki esialgu maksab õigusteenuse eest riik, on riigil õigus kulud hiljem õigusabi saanud isikult osaliselt või täielikult sisse nõuda. Riigi õigusabi ei anta juhul, kui taotlejal on piisavalt vara ja sissetulekuid õigusabikulude tasumiseks, samuti äriavalduse või mittevaralise kahju hüvitamise korral ja muudel seaduses sätestatud juhtudel. Oma õiguste kaitseks kohtusse pöördumine ei saa tähendada seda, et sellega kaasneb elatustaseme märkimisväärt langus - riigi õigusabi on mõeldud selleks, et inimene säilitaks normaalse elatustaseme ja tema õigused saaksid sellegi poolest kaitsitud.

Positiivne meeleolu ja naer on nakkav

Kas tead et laps naerab keskmiselt 300-400 korda päeva jooksul? Samal ajal täiskasvanud naeravad päeva jooksul keskmiselt 15 korda. On uuritud naeru mõju ning leitud et sellel on positiivne mõju füüsilisele ja vaimsele tervisele ning stressi, valu ja depressiooni pidurdav toime. Ülemaailmne naerujooga liikumine sai alguse Indiast 1995 aastal kui Mumbai arst dr. Madan Kataria avastas regulaarse naeru positiivse mõju oma patsientide vaimsele ja füüsilisele tervisele. Patsiendid olid õnnelikumad, tervemad ja suutlikumad. Koos oma naise Madhuri Katariaga töötasid nad välja naerujooga meetodi - hingamise ja liikumisharjutuste seeria mis õpetab keha naerma sõltumata naljade ja huumori olemasolust.

Esimesena Baltimaadest koolitati Eestis 2004. aasta detsembris soome koolitaja Essi Toloneni poolt 12 rühmanaeru juhendajat kellel on õigus rühmanaeru koolitusi läbi viia. Naerukoolitust ei tohi läbi viia igaüks, vaid rühmanaeru läbiviimiseks on välja töötaud vastav tehnika mis tugineb hingamis- ja naeruharjutustele. Naerukoolitus on mõeldud kõigile, kes soovivad vabastada enda sisemist naeru ning lisada naeru, rõõmu kui ka meelehead enda ja teiste ellu.

Rühmanaerukoolitus sisaldab:

- *meeli ja keha soojendavaid harjutusi
- *lühikesi naeruharjutusi, süvahingamisharjutusi
- *vabanaeruharjutusi ja naerumeditatsiooni
- *venitusharjutusi, hüüdmis- ja tänamisharjutusi
- *emotsionaalseid liikumisharjutusi muusika saatel
- *kujutluspildi harjutusi

Tervist tugevdav ja heaolu tekitav naer tekib harjutuste käigus. Naerujooga rühmad ja koolitused toimuvad maailmas 25 riigis ning käesoleval ajal tegutseb üle 2000 naerurühma ja naeruklubi üle maailma.

Igal aastal maikuu esimesel pühapäeval tähistatakse ülemaailmset naerupäeva. Sel aastal on ülemaailmne naerupäev 1. mail. Lähemat infot rühmanaeru kohta leiab internetist naeruklubi leheküljelt <http://www.hot.ee/naeruklubi> . Rühmanaeru koolitust saab tellida saates oma soov naeruklubi@hot.ee .

Rõõmsat meelt!
Piia Kask

TEADE

ARAVETE LASTEAED KUULUTAB VÄLJA KONKURSI LASTEAIA LOGOLE JA LAULULE seoses lasteaia 25. sünnipäevaga.

Lasteaia nimi "MESIMUMM"

Osavõtu tingimused:

1. Logo kavand peab olema seotud nimega Aravete Lasteaed ja "Mesimumm" (soovitatav võimalikult mitmekesine kasutusvõimalus- kirjal, meenel jne.)
2. Aravete Lasteaia laul peab olema seotud lasteaia teemaga, nimega, sõnad ja viis lastepärane.

3. Osavõtjad esitavad Aravete Lasteaeda kinnises ümbrikus logo ja laulusõnad koos nootidega ning enda andmed (nimi, autor või autorid) märksõnaga "Konkurss"

4. Lasteaia aadress: Lasteaia 4 ARAVETE 73501, võib tuua ka isiklikult kohale.

5. Osalemise viimane kuupäev: 10. mai 2005

6. Võitjate väljakuulutamine ja autasustamine 25. mail lasteaia peol

7. Ootame aktiivset osavõttu.

Ülle Ojamäe juhataja

VASTLAD ROOSNAS

12. veebruaril kogunesid juba tuttavale laskumisele Roosna Pihelgase mäele kohalikud „linakasvatavad”, nende sõbrad ja muidu huvilised, kes ei raatsinud ilusat päeva kodus istuda. Mõõdeti liu pikkust ja ennustati seda, kellel võiksid tänavu parimad põllusaagid tulla. Võistlus oli tasavägine ja arvestus toimus kahes vanuseklassis. Täiskasvanutest liugles kõige kaugemale Meelis Mäekivi, kes võib julgelt uuele kasvuaastale vaadata ja suuremale pinnale külvata. Vahepeal olid naisterahvad katnud väikese piknikulaua traditsioonilise hernesupi, kuuma tee ja vastlakuklitega. Kõõgis oli vaeva nähtud ja toit maitses hästi. Aitähh sehkendajatele – Vaikele, Tiinale, Edale ja Liinale!!!

Roosna küla ja tema sõbrad.

LUGUPEETUD METSAOMANIKUD

Alates 01. jaanuarist 2005. a saavad raieid teha ainult need metsaomanikud, kellel on metsade majandamise kava või—soovitus. Enne raiete tegemist tuleb kava või soovitus kehtestada. Selleks tuleb täita vastav avaldus, tuua valda minu vastuvõtu ajal või Järvamaa keskkonnateenistusse. Lisan juurde nimekirja, kelle kavad või soovitused on vallamajas:

Ambla alevik

1. Aru K. Oolup 2003; 2. Koka E. Kuulmata 2003; 3. Marguse Maie Soidre 2003;

Jõgisoo küla

1. Kuusiku—Koore V. Kulo 2002; 2. Künka E. Pani 2003; 3. Paju OÜ Hansaring 1999; 4. Tagantpere E. Sarap 2003; 5. Tõnu U. Valkenklau 2002; 6. Veskipere K. Kulo 2002; 7. Võidula H. Kadaver 2003;

Kurisoo küla

1. Karujaagu V Karumets 2003; 2. Kasemetsa H. Reinjärv 2003; 3. Kungla M. Meibaum 2003; 4. Lille M. Näpu 2003; 5. Nurga A. Kodaras 2003; 6. Serva R. Lett 2003; 7. Sorvalli S. Herman; E. Pihlakas 2003;

Käravete alevik; Mägise küla

1. Pargi A. Käärma 2003

1. Kopli K. Õun 2003; 2. Koplimesa K. Õun 2003; 3. Kuusiku E. Liige 2003; 4. Raja Ermiko OÜ 2003; 5. Sopi A. Luuk 2003;

Märjandi küla

1. Aasa OÜ Landeker 2003; 2. Jõgiste R. E. Kiviste 2003; 3. Kauri K. Kütismaa 2003; 4. Matsi A. Vahur 2003; 4. Miku T. Riomar 2003; 5. Nõiamäe T. Karro 2003; 6. Raja J ja A. Tito 2003; 7. Sõlendi H. Porkveli 2003; 8. Talli V. Viibur 2003; 9. Virve T. Tromp 2003;

Rava küla

1. Müürilille V. Müür 2003; 2. Vainu P. Putk 2003; 3. Veduri J. Parra 2003

Raka küla

1. Kuke T. Uustalu, J. Uulits 2003; 2. Nurmiku M. Talv 2003; 3. Pranko H-O, A-O. Krabi 2003

Reinevere küla

1. Allmetsa P. Laht 1999; 2. Hindreku V. Alandi 2003; 3. Hälliste J. Vilgota 2002; 4. Kubjametsa OÜ Landeker 2003; 5. Käänu A-M. Rünk 2003; 6. Künkametsa G. Eisler 2003; 7. Mardi M. Older 2003; 8. Sepa I R. Lepik 2003;

Roosna küla

1. Hallika M. Luuk—Luuken 2002; 2. Kareda P. Krosmaa 2003; 3. Kitsemetsa R. Uus 2002; 4. Sihotsa A-V. Koort 1999; 5. Vainu R. Simson 1999

Vastuvõtu ajad on iga kuu I ja III neljapäev kella 9.00—11.00. Kontakttelefon 5109 731

Lugupidamisega Avo Alt

Pilguheit minevikku

Tore oli vallalehest lugeda hr Arvo Maarendi meenutusi agronoomina oma esimesest tööaastast tollases "Valguse" kolhoosis. Olekski nagu viimane aeg talletada järeltulevatele põlvedele meenutusi kolhooside algaastaist, selleaegsete inimeste töid ja tegemisi. Proovisin ka natukene mälus sorida ja luua pilti tollal 12 aastase poisikesse silmade läbi.

Minu mäletamist mööda asutati Raka küla maa- del, kuhu kuulus ka väike Raka — Preediku kü- lakolhoos "Lennuvälja" peale 1949. A märtsi- küüditamist. Miks nimi "Lennuvälja"? Raka kü- la väljadele oli planeeritud sõjaväe varusanitaar- lennuväli. E aga see nimi edastas nagu salajast informatsiooni, tuli korraldus asendada see tei- sega. Otsustati siis panna uueks nimeks "Va- hur", mis võetud Ed. Bornhöhe romaanist "Ta- suja". Etteruttavalt ütlen, et ühinemisel Linnapes asuva "Uus Elu"-ga sai kolhoosi ni- meks "Uus Elu", mis ka tegelikult Eesti Külaelus tollel ajal algas.

"Vahur"i esimeheks valiti Moorits Kalle, arvepi- dajaks Helmi Puskar, brigadiiri ülesandeid täitis Julius—Ed. Taal. Brigaad jagunes lülideks— lülivanem Arnold Saluste. Aidameheks Meeri Kalvik, farmijuhendajaks sai varasem külavolinik August Rahe.

Lüpsilehmad viidi ühislauta, mis asus Armand Kase endises talus Käravete—Kuusikul kus oli avar ja ruumikas laut.

Vara vastuvõtuks moodustati komisjon (M. Kal- le, E. Kalvik; J-E. Taal, A. Rahe) kes teostas vas- tuvõetud vara hindamist. Aktil 11.05.1949 on maakonda esindava inspektori A. Verhitskaja all- kiri (muide eestikeelne).

Akt oli täidetud ülitäpselt: loomade nimi, passi nr hobustel, sugu, vanus, värvus, tõug, toitum- us, kaal amortisatsiooni %; hind.

Näiteks: tõuhobune "Mai", kõrb, mära, 4. a va- na, heas toitumuses, hind 3000 rbl. Lehm "Mu- ti", must, 7 aastane, kaal 480 kg, hind 1248 rbl.

Reaskülvimasin — 300 rbl.

Seemnevilja ühistati järgmiselt: odra — 225 kg a⁻ 099 rbl; kaer — 225 kg a⁻ 0975 rbl.; segavi- li—230 kg a⁻ 0935 rbl; kartul—2000 kg a⁻ 055 rbl.

Ühistamisele kuulusid kõrvalhooned. Ühistama- ta jäi elumaja ja pool tallist, sest kolhoosnik tohtis pidada loomi (kuid arv oli täpselt piiritletud).

Kui palju oli Kuusiku laudas lüpsilehmi, ei mäle- ta. Küllap neid oli Preediku küla talupidajaid ar- vesse võttes kuskil 20 ringis. Loomi talitas 2 ini- mest — Marie Normann ja minu ema. Lüpsmine käsitsi ja loomade toimine ja puhastamine oli tööülesanneteks. Et karjakoplid puudusid, olid lehmad päeval ketis ja neid tuli aeg-ajalt edasi panna. Meeles on, et kasutusel olid puuvaiad ja pealelöömiseks nui.

Esimene aasta "Vahuris" oli suhteliselt edukas (küllap olid põllud eelnevalt korralikult haritud ja inimestel veres tööharjumus).

Peale rahapalga (kuskil 3 rbl, normipäeva koh- ta) saadi ka vilja ja kartulit. Tasu saadi kätte aasta lõpus, kui saagid salves.

Milline oli siis 12 aastase poisi töö kolhoosipõllul ja kuidas leidis see tasustamist? Põhiliseks tööks oli hoburehaga heina ja suve lõpupoole vil- japõldude riisumin, heina virnas tallamine ja ho- buste ajamine sõnnikuveol . Kuna olin maasta- madalast loomaega harjunud, ei tekkinud ho- bustega töötades probleeme. Nõned näited nor- mipäevade rehkenduse kohta:

Kitkus tõlkjaid ("rakvere raibe") - 2 ha—1,25 np, riisus hobujõul metsaheina—3 ha—0,75 np; rohis seemneheina põldu—115 jm—0,14 np; ajas hobust sõnnikuveol—11 koor—0,33 np.

Suvistel koolivaheaegadel (ca 3 kuud) töötasin välja: 1950. a —18,91 np; 1951. a —15,87 np; 1952. a —11,12 np.

Ei olnud vanematel muret, et teismeline kuhugi hulkuma oleks läinud ja ka tööarmastus (oh kui tore sõna!) tekkis, mida hilisemas elus on ikka vaja läinud.

Esimesel kolhoosiaastal ei tehtud ainult tööd, vaid osati ka pidutseda.

Mäletan, et sügisel, kui tööd valmis, peeti lauda- dega pidu sealsamas Kuusiku talu elumajas. Ku- na maja oli ruumikas—oli 2 kööki ja suured toad, kuhu mahtusid pikad lauad, mahtus ka rahvas lahedalt ära. Mis loom peoks oma elu pidi andma—ei tea, kuid lauad olid lookas ja tuju kõigil hea. Söögid tehti ise. Lauldi, tantsiti ja mängiti pilli.

Neid 50-ndate algusaastail oli siiakanti elama asustatud mitu perekonda kusagilt Leningradi lähistelt (vist terve külakogukond), eestlased (Tupits, Sirkai, Normann, Saar, Parts). Kas Ve- nemaale väljarändajate järglased? - ei tea.

Kõik nad olid elama asustatud tühjadesse taludesse, kus alt olid pered küüditatud või lahkunud. Sellel rahval oli juba pikaajaline kolhoositoo ja muidugi ka pidude pidamise kogemus.

Meenub veel teine pidu Märjandi talu küünis jaanipäeva ajal. Küün kaskedega ääristatud, pikad lauad, tantsuruumi laialt. Akordioni mängisid Artur Vaiti kaksikutest pojad.

Iga algus oli raske, aga kaasaegsetele (just nooremale põlvkonnale) kindlasti ka omajagu tore ja meelde jääv.

KAS TE TEATE, KUS ASUB POSTIPANK?

Aravetel oskavad sellele küsimusele kindlasti vastata vähemalt need inimesed, kes on külastanud postkontorit. Sest juba aastaid pakuvad Eesti Post ja Eesti Ühispank üheskoos võimalust kasutada postkontorites pangateenuseid. Siit ka nimetus Postipank.

Milliseid pangateenuseid siis teha saab?

Kohe alguses olgu ära öeldud, et Postipanka on võimalik kasutada kõikidel postkontori külastajatel.

Näiteks saab klient Postipangast raha välja võtta. Selleks peab olema pangas arvelduskonto. Kui arvelduskontole on kantud näiteks palk või pension, siis on selle väljavõtmine Postipanga kaudu sama lihtne nagu sularaha automaadist.

Nüüd võib tähelepanelikul lugejal tekkida küsimus, kas Postipangast saavad raha kõikide pankade kliendid? Vastus on – jah.

Suuremate maapiirkondade postkontoritesse on paigutatud kaarditerminalid. Sellistes Postipankades kasutab klient pangatoimingute tegemiseks oma pangakaarti. Tänu pangakaartide ristikasutamise võimalusele saavadki pangatehinguid teha kõikide pankade kliendid. Ka Aravete Postipangas on see võimalik.

Kuid mida teha siis, kui arvelduskontot veel ei ole?

Postipankades on võimalik arvelduskontot avada kõikidel eraisikutel. Kuna koostööpartneriteks on Eesti Post ja Eesti Ühispank, siis on võimalik avada just Ühispanga arvelduskontot. Arvelduskontoga koos on võimalik saada koheselt Postipanga kaardi omanikuks või tellida omale näiteks VISA deebetkaart. Juriidilised isikud ei saa küll Postipangas kontot avada, kuid saavad oma pangakaardi vahendusel tehinguid teha.

Arusaadavalt ei ole arve avamisel takistuseks kontode olemasolu mujal pankades. Vastupidi – arvelduskonto ja pangakaart tulekski kindlasti Ühispangas avada, sest siis on Postipanga teenustasud kõige soodsamad. Nimelt lisandub mit-

Aga raske aeg maal oli veel tulemas (vist 1953?). Kui aasta oli ebasoodne ja viljahakid kasvasid veel detsembrikuus põllul orast.

Vast aitab. Oleks kindlasti tore lugeda ka teiste meenutusi aastate taha. Muidu jääb vallaleht kelle õhukeseks, nagu esimene selleaastane number – ainult 4 lehekülge!

Ülo Potivar Raka küla

te- Ühispanga kaarditehingute tegemisel teenustasule veel ka nn. kaardi ristikasutuse tasu. Selle suurus on erinevatel pankadel isesugune, vahemikus 3 – 17 kr. Ühispanga kaardiga saab erisik Aravete Postipangast raha kätte tasuta. Lisaks võib Postipangas teha sissemakseid oma kontole ja maksekorraldusi.

Kõige lõpuks annaksime mõned soovitusel:

1. Omage Ühispanga arvelduskontot ja pangakaarti või vormistage need otse Postipangas – tehingud saavad tehtud soodsaima hinnaga.
2. Taotlege Ühispanga arvelduskontoga seotud Postipanga kaarti. Kaardi saate kätte kohe, väljastamistasu ega kuu hooldustasu ei ole. Postipanga kaardiga saate Postipangas teha kõiki tehinguid soodsaima hinnaga. Kui olete vähemalt 60. aastane, tellige VISA Electron kaart. Te ei pea maksma kaardi kuuhooldustasu ning VISA Electron kaardi kasutusvõimalused on laiemad.
3. Avage arvelduskonto Postipangas ka siis, kui teil on aktiivne konto mõnes teises pangas. Arvelduskonto ja Postipanga kaardi omamine ei too teile mingeid kulusid, küll aitab neid kokku hoida. Näiteks: kui tahate maksta raha oma mitte – Ühispanga kontole otse, on teenustasu 20 kr. Ühispanga konto olemasolul võite te maksta raha tasuta oma Ühispanga kontole ja teha sealt maksekorralduse oma kontole teise pankas, teenustasu vaid 9 kr.
4. Kui Te maksate kommunaalmakseid postkontoris, tehke seda oma Ühispanga kontolt. Sellisel juhul on teenustasu 9 kr.

Lisaks pangatehingutele on Postipangas võimalik sõlmida ka lepinguid, mis teevad arveldamise veelgi mugavamaks. Kuid nendega saate tutvuda juba lähemalt Aravete Postipangas.

LUMEFIGUURIDE EHITAMINE

Täname Aravete Keskkooli abituriente eesotsas õpetaja Mailis Tarendiga ning Jarmo ema, kes reedel ehitasid koos meiega lumest kujundeid. Nüüd on meil tore liugu lasta ja ronida. Täname ka Päästeteenistuse Aravete komandot, kes tuli kohale veega ning kastis kujundid üle. Uudista-da saime ka tuletõrjeautot. Aitähk ka onu Toivo- le, kes lükkas lume kokku.
Seda päeva jäävad meile meenutama fotod.

Aravete Lasteaia lapsed

ARAVETE LASTEAIA ÜRITUSED MÄRTSIS

01. 03 - Etendus "Doktor AI- AI"- E. Lillepea, T. Abel, R. Aas

04. 03 -suusavõistlused ja lumelinna ehitamine koos Aravete Keskkooli abiturientidega

16. 03- Lasteteater "Troll" etendus "Mereröövli seiklused"

17. - 29.03- lahtiste tegeluste vaatlused rühma- des tervisekasvatusest. (loovmängud)

28.03- lahtiste uste päev ja perepidu.

Aravete lasteaia lapsed

SUUSAVÕITLUSED ARAVETE LASTEAIAS

Igal aastal toimuvad lasteaia suusavõistlused. Sellel aastal toimus võistlus kolmes grupis.

Tulemused 4. -5. aastased:

I koht KRISTJAN VIST

II koht SVEN ROOS

III koht MAREK -ISKANDER KATS

Tulemused 6.- 7. aastased tüdrukud:

I koht ANNIKA VIST

II koht KERLI SALUSTE

III koht KARMEL TOMMULA

Tulemused 6. - 7. aastased poisid:

I koht JARMO KAASIKU

II koht BOGDAN DORO

VEEBRUARIKU VOLIKOGUS

PÄEVAKORRAS OLID JÄRGMISED TEEMAD:

1. Ambla Kultuurikeskuse tööst- kutsutud oli Ain Kütt, kes rääkis juba toimunud üritustest eelmisel aastal ja sellest, mis on sellel hooajal plaanis. Ringid töötavad mõlemas majas, hõiva- tus on mõlemas majas võrdne. Väike huvi on ol- nud teatrietenduste ja kino vastu.. Kaasettekan- ne oli kultuurikomisjoni esimehel Arvi Luuk -I. Esialgselt oli kavas mõte luua kultuuri juhtimi- seks MTÜ, hetkel on mõtted muutunud ja MTÜ loomine jääb ära.

2. Ambla valla 2005. aasta eelarve II lugemine- eelarve- ja majanduskomisjoni ettepanekul võeti eelarve vastu.

3. MTÜ Aravete Vabaajakeskuse maksepuhkuse võimaldamise otsustamine- asutuse juht Guido

Allmere esitas taotluse maksepuhkuse võimalda- miseks ja võlagraafiku sõlmimiseks. Otsustati anda maksepuhkust kasutusvalduse eest 01.02.2005 – 01.05.2005 ning vallavalitsusel sõl- mida võla ajatamise graafik.

Ambla Vallavalitsuse koosseisu muutmine- sees endise pearaamatupidaja ja vallavanema töölt lahkumisega kinnitati vallavalitsus uues koosseisus: J. Varik, U. Tomann, K. Mägi, A. Saariste, T. Rohula.

4. Ambla Põhikooli hoolekogusse esindaja mää- ramine- otsustati määrata valla esindajaks hoo- lekogusse V. Teor

5. 2005. aasta hariduskorralduslike vahendite-tsentraliseerimine JOL- i - otsustati sihtotstarbeliselt eraldatud hariduskorralduslikud vahendid tsentraliseerida JOL- i maakondlike nõustamise – ja ainekomisjonide tööks ning maakondlike õpilaste- ja noorteürituste läbiviimiseks.

6. Järvamaa Ühistranspordi arengukava- arengukava on valmis ja saadetud kooskõlastusringile omavalitsustele. Tutvuda saab sellega JÜTK- i koduleheküljel.

7. Uue esindaja ja asendusliikmete valimine JOL- i volikogusse. – otsustati valida Järvamaa Omavalitsusliidu volikogusse seoses uue vallavanema valimisega Jüri Varik. Asendusliikmeteks Udo Tomann ning Lembit Savila.

8. Korterite eraldamine- otsus mitte rahuldada.

9. Atesteerimiskomisjoni koosseisu kinnitamine- kinnitati liikmeteks Jüri Varik, Ülle Ojamäe, Vello Teor, Harri Lepamets ja Urve Reinmets

10. Maa- ja keskkonnakomisjoni esimehe valimine- valiti esimeheks Vello Teor

11. Põltsamaa ja Pedja valgalade veeprojekti osalemise kaasrahastamise tagamise otsustamine – otsustati kinnitada Põltsamaa ja Pedja jõe

valgalade veemajandusprojekti ettevalmistamiseks vajaliku tehnilise abi teenuse tellimise kaasrahastamine ning kaasrahastamise summa lülitada võrdsetes osades valla järgnevate aastate eelarvesse.

12. Koostööprojekti „ Järvamaa tänavavalgustuse renoveerimine ja ehitus“ osalemine ja nõukogu liikme nimetamine- otsustati osaleda partnerina projektis elluviimiseks Ambla valla ja teiste Järvamaa omavalitsuste vahel taotlemaks rahalisi vahendeid Eesti riikliku arengukava meetme 4.6 raames kohaliku omavalitsuse investeringutoetuse kasutamise kavast aastateks 2004 – 2006, kus Ambla valla toetus on 1 940 000 krooni, millest omaosalus 485 000 krooni. Nimetada projekti nõukogu liikmeks abi-vallavanem Udo Tomann.

13. Limiidi kinnitamine- kinnitati limiit

14. Vallavanema teenistuslähete kulud kompenseerimine- vallavanema teenistuslähete 17.- 18. 02. kompenseeritakse seadusega ettenähtud korras.

Ülle Ojamäe volikogu esimees

AMBLA VALLAVOLIKOGU M Ä Ä R U S

Ambla, 17. veebruar 2005. a nr 3

Ambla valla 2005. a eelarve

Juhindudes valla- ja linneeelarve seaduse § 12 ning Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lg 1 p 1, § 38 ning Ambla Vallavolikogu 25. novembri 2004. a määruse nr 18 “ Ambla valla eelarve koostamise, vastuvõtmise ja täitmise kord”,

Ambla Vallavolikogu m ä ä r a b:

1. Võtta vastu Ambla valla eelarve tulude plaan (lisa 1) summas 26 370 703 krooni.
2. Võtta vastu Ambla valla eelarve kulude plaan (lisa 2) summas 26 370 703 krooni.
3. Kinnitada Ambla valla eelarve reservfond sum-

mas 246 442 krooni.

4. Kinnitada 2004. aasta eelarves laenu teenindamine summas 848 085 krooni.

5. Kinnitada investeeringute katteks võetava laenu summaks 3 000 000 krooni.

6. Järva Maavalitsuse rahandusosakonnale esitada eelarve vastavalt Rahandusministeeriumi kehtestatud korrale.

7. Ambla valla 2005. a. eelarve avaldada üldiseks teadmiseks Ambla Vallalehes.

8. Määrus jõustub 01. märtsil 2005. a., rakendatakse 01. jaanuaril 2005. a

Ülle Ojamäe Volikogu esimees

AMBLA VALLA 2005. AASTA EELARVE

TULUD

Eelarve tulu liigi nimetus summa klassifikaator kroonides

30	MAKSUD	10067600	
3000	Füüsilise isiku tulumaks	8817500	
3030	Maamaks	1245000	
3044	Reklaamimaks	5100	

32 KAUPADE JA TEENUSTE MÜÜK
3076092

320 Riigilõivud **35000**

322 Laekumised majandustegevusest
3041092

3220	laekumised haridusasutuste majandustegevusest	1649868
3221	laekumised kultuuri ja kunstiasutuste majandustegevusest	126000
3222	laekumised spordi- ja puhkeasutuste majandustegevusest	295000
3224	laekumine sotsiaalasutuste majandustegevusest	676860
3225	laekumine elamu- ja kommunaalasutuste majandustegevusest	256364
3229	laekumised üldvalitsemisasutuste majandustegevusest	25000

3233 üüri- ja renditulu toodetud mater. ja immateriaalsetelt varadelt	12000	5100 Jäätmekäitus	186518
35 TOETUSED	9299000	50 s.h. personalikulud	121518
350 sihtotstarbelised toetused(koolilõuna)	193000	55 s.h. majandamiskulud	30000
sihtotstarbelised toetused(vallateed)	377000	15 s.h. investeeringud	0
352 mittesihtotstarbelised toetused §5 lõige 1	2487000	5400 Järve hooldus ja uuringud	30000
mittesihtotstarbelised toetused §5 lõige 2	6242000	5400 Valla muruplatside ja parkide kooldus	191900
38 MUUD TULUD	22000	55 s.h. majandamiskulud	191900
382 Tulud varadelt	22000	6100 Elamumajanduse arendamine	48005
388 Muud tulud		6300 Veevarustus	410000
		15 s.h. investeeringud	410000
TULUD KOKKU	22464692	6400 Tänavavalgustus	605000
		55 s.h. majandamiskulud	105000
		15 s.h. investeeringud	500000
FINANTSEERIMISTEHINGUD	3906011	6601 Kommunaalosakond	256364
1003 Reserve ja keskkassa kontod	906011	50 s.h. personalikulud	102835
2581 laenud	3000000	55 s.h. majandamiskulud	153529
		15 s.h. investeeringud	0
KOKKU	26370703	6602 Kalmistud	55000
		6603 Hulkuvate loomade püüdmine	5000
KULUD		6605 Jõulukuused	12000
1111 Vallavolikogu	218470	7210 Perearsti majanduskulud	116000
50 s.h. personalikulud	186900	55 s.h. majandamiskulud	16000
55 s.h. majandamiskulud	31570	15 s.h. investeeringud	100000
1112 Vallavalitsus	1804305	7310 Järvamaa haigla	5000
50 s.h. personalikulud	1341650	7600 Vallaarst	50390
55 s.h. majandamiskulud	462655	50 s.h. personalikulud	45390
RESERVFOND	246442	55 s.h. majandamiskulud	5000
1330 OMV liikmemaks ja ühistegevus	105000	7600 Ravikindlustuseta hõlmata ravikulud	15000
1600 Valimised	59050	8102 Ambla Spordiklubi	140000
50 s.h. personalikulud	40050	8102 Sport	672530
55 s.h. majandamiskulud	19000	50 s.h. personalikulud	241930
1700 Võla teenindamine	848085	55 s.h. majandamiskulud	430600
2081 laenude tagasimaksimine	726022	8102 Aravete Spordi- ja Tervisekeskus	300000
6501 intressi maksimine	122063	15 s.h. investeeringud	300000
3200 Päästeteenistus (Ambla auto)	20000	8102 FC Flora Jalgpallikool	13000
50 s.h. personalikulud	15220	8102 MTÜ Järva-Jaani Spordiklubi	10000
55 s.h. majandamiskulud	4780	8105 Muusikakooli toetus	35000
4510 Vallateede ja tänavate korrashoid	807194	8107 Noorsoo haldamine	166535
55 s.h. majandamiskulud	807194	50 s.h. personalikulud	81435
4511 Liikluskorraldus ja bussijaamad	35000	55 s.h. majandamiskulud	69100
55 s.h. majandamiskulud	35000	8109 Vaba aja üritused	43000
4730 Turism	45000	8201 Ambla Raamatukogu	170570
4740 Käravete ärimaa projekt	80000	50 s.h. personalikulud	96320
		55 s.h. majandamiskulud	74250
		8201 Aravete Raamatukogu	197260
		50 s.h. personalikulud	94020
		55 s.h. majandamiskulud	103240

8201 Käravete Raamatukogu	148560	50 s.h. personalikulud	3537499
50 s.h. personalikulud	87630	55 s.h. majandamiskulud	150475
55 s.h. majandamiskulud	60930	15 investering	470000
8201 Reinevere Raamatukogu	115130	9220 Kohamaksud teistele KOV-tele	350000
50 s.h. personalikulud	35725	9221 Täiskasvanute gümnaasiumid	45000
55 s.h. majandamiskulud	79405	9600 Õpilasveo eriliin	390000
8202 Ambla KK Ambla maja	321405	9601 Hoolekogud+ühisüritused	34201
50 s.h. personalikulud	106405	10110 Haigete sotsiaalne kaitse seltsid	1500
55 s.h. majandamiskulud	215000	10110 Puuetega inimeste sotshoolekanne	180000
15 s.h. investeringud		10200 Aravete Tervise- ja Hooldekeskus	801600
8202 Ambla KK Aravete maja	376340	50 s.h. personalikulud	512200
50 s.h. personalikulud	209320	55 s.h. majandamiskulud	289400
55 s.h. majandamiskulud	167020	10201 Hoolekanne eakatele	54000
8203 Aravete Külamuuseum	115120	10402 Perekondade ja laste sot. kaitse	190000
50 s.h. personalikulud	79140	10701 Toimetulekutoetus	344114
55 s.h. majandamiskulud	35980	10900 Sotsiaalosakond	221830
8209 Seltsitegevus	85000	50 s.h. personalikulu	165370
8300 Vallaleht	15000	55 s.h. majandamiskulu	56460
8400 Religiooni ja muud	29500	10200 Koeru Hooldekodu	38000
9110 Aravete Lasteaed	1635860	10600 Eluaseme teenused riskirühmadele	22216
50 s.h. personalikulud	983780	KOKKU	26370703
55 s.h. majandamiskulud	652080		
9110 Lasteaiamaja renoveerimine	3000000		
9110 Kohamaks teiste KOV- dele	80000		
9212 Ambla Põhikool	1185560		
50 s.h. personalikulud	697500		
55 s.h. majandamiskulud	488060		
9212 Ambla Põhikool riik	1479825		
50 s.h. personalikulud	1308300		
55 s.h. majandamiskulud	41525		
15 investering	130000		
9220 Aravete Keskkool	2950350		
50 s.h. personalikulud	1255000		
55 s.h. majandamiskulud	1695350		
9220 Aravete Keskkool riik	4157974		

Järva Kinnisvara OÜ Kaalepis ostab, müüb ja vahendab kinnis- ja vallasvara.
 Projektijuht Ülo Pesur
 Telefon 55 33 222
 Faks 382 0619
 e-mail jarva.kinnisvara@mail.ee

Ostame kasvavat metsa ,metsamaad ja raieõigust
 hind kuni 120 000 kr. hektar, (läbi raiatud ja hüpoteegiga) Ettemaksu võimalus. Maamõõtmine

Nõustamine ja abi asjaajamisel.

Telefon 48 94 055 (Raplas), 511 0415; 51 7 9566

Faks 6 335 576, Rapla, Tallinna mnt 14, kab 332

Lp Ambla kooli vilistlased ning teised Ambla kooli toetajad!

Oma annetusi Ambla Põhikooli ning seal tegutseva mängurühma heaks saate teha Ambla Haridusseltsi arvele Hansapangas a/a 221026731103 märgusõnadega "MÄNGURÜHM" või "KOOL". Teie toetusega saab remontida kõige pisemate ruumid (soojustada põrandad, vahetada aknad jms) ning muutseda uusi õppevahendeid.

EESTI X MAATALIMÄNGUD

2005. a on taas maatalimängude aasta. Neljakümne aasta jooksul on talimängudel üksteiselt mõõtu võtnud nii sporditipud kui tervisesportlased.

Teatavasti esimesed mängud toimusid 1965. aasta 5.-8.märtsil Võrus ja Väimelas. Üheteistkümmel spordialal osales 850 sportlast ja treenerit.

Tänavuste järjekorras kümnendate maatalimängude finaalvõistluste (4.-6. märts 2005) avamine toimus 4. märtsil kell 21.00 Põlva Aasta Tegu 2004 vääriliseks tunnustatud Põlva kunstmurukattega jalgpallistaadionil Lootuspark. Marsiheid saatel sammusid staadionimurule tähestikulisel järjekorras ning maakonda teavitava sildi ja lipu järel arvukad sportlaste kolonnid. Kahetsusega saan tunnustada, et Järvamaad esindas ainsa maakonnana ainult silt. Isegi mitte lippu ei olnud pikas sportlaste rivis. Alles hiljem sain teada, et Ambla valla ca 20- liikmeline suusakoondis mõtis sel ajal veel edukalt Mammaste valgustatud suusaradadel võimeid teatesuusatamises ja et peale Ambla valla oli Järvamaad esindamas ka Koeru vald ja Türi linn.

Sportlasi tervitasid ja edukaid esinemisi võistlustel soovisid keskkonnaminister ja Maaspordi Liidu „Jõud“ president Villu Reiljan, kultuuriminister Urmas Paet, põllumajandusminister Ester Tuiksoo, Eesti Olümpiakomitee president Mart Siimann, olümpiavõitja Jaan Talts, Põlva maavanem Urmas Klaas ja Põlva linnapea Tarmo Tamm. Peale laululaste meeleolukat esinemist kustusid staadioni valgustanud võimsad prožektorid ja kohalolijatel avanes võimalus järgida 7 minuti jooksul meeleoluka muusika saatel uhket ilutulestikku. Ilutulestiku lõppedes siirduti Põlva Kultuurikeskuses toimuvale puhkeõhtule.

Käesolevate talimängude võlu, heitlusi ja saavutusi jäävad meenutama 1477 sportlast ning neid saatvad esindajad, hooldemeeskonnad, tohtrid jne kokku 70 vallast ja 22 linnast. Esindatud olid kõik maakonnad.

Heameel on tõdeda, et Ambla valla sportlased kuulusid paremate hulka. Kui otsida põhjust virisemiseks, siis võib ju märkida, et meil ei esindajaid väljas kabes, males ja lauatenнисes. Võistlustel osalenutele tuleb aga teha sügav kummardus, sest esineti edukalt, eriti suusaaladel, kus seljataha jäid nii mitmedki tuntud ja tunnustatud suusapiirkonnad Võrumaalt, Põlvamaalt jm.

Alljärgnevalt mõned tulemused ilmestamaks meie osalemist talimängudel.

Edukamateks tuleb pidada meie teatesuusatajaid, kellest edukamaks osutus A-klassi tüdrukute teatevõistkond koosseisus Liisa Kvell,

Marge Porkveli ja Annika Orula. Tublid oli ka A-klassi poiste võistkond koosseisus Timo Lomp, Madis Matvejevja Jarmo Bammer, kes saavutas hinnatava 5 koha. Samale kohale jäi ka veel tulevamas konkurents C-klassi poiste võistkond koosseisus Magnus Kvell, Margus Porkveli ja Kaspar Kelgo.

Individaalsetel suusaaladel saavutasid paremaid tulemusi:

Hanna- Maarja Puhke, 12. koht (42 võistlejat) TC-klassis,

Marge Porkveli, 10. koht (24 võistlejat) TB-klassis,

Jana Matvejeva, 7. koht (24 võistlejat) naisveteranide I astmes,

Kaspar Kelgo, 14 koht (66 võistlejat) PC-klassis,

Toomas Bammer, 6 koht (44 võistlejat) meesveteranide I astmes.

Kokkuvõtted:

Järvamaa jäi üldkokkuvõttes maakondade arvestuses 274,6punktiga 7. kohale. Talimängud võitis Tartumaa 343,2 punktiga, järgnesid Harjumaa ja Lääne-Virumaa. Suusatamises saavutas Järvamaa 6 koha.

70. mängudel osalenud valla hulgas saavutas Ambla vald 23. koha 158,4 punktiga. Järvamaalt osutus meist edukamaks Koeru vald, kes saavutas 237,1 punktiga 5 koha. Valdade arvestuses võitis Tartu vald Paikuse ja Tähtvere valla ees Suusatamises saavutas meie vald 7.koha. Edukamad olid Tahkuranna, Tartu ja Sõmeru vald Linnade arvestuses osalesid 22 linna võistlejad. Järvamaalt ainsana osalenud Türi linn saavutas üldkokkuvõttes linnade arvestuses 13. koha Omaette sündmuseks kujunes mängude viimasel päeval toimunud Põlvas 2004.aasta sügisel tegevust alustanud AS Nordic Foods toetusel korraldatud Maakera 10 km pikkune suusamatk Taevaskotta, millest võttis osa üle 300 matkaja eesotsas keskkonnaminister Villu Reiljani, maavanem Urmas Klaasi, Nordic Foodsi juhatuse esimehe Kuldar Leisi ja paljude teiste tuntud tege-lastega

Ambla valla eduka esinemise eest X talimängudel tänusõnad ja kummarduse teeninud Leo Matikainen

Jüri Varik

Ostan Moskvich M400/401. Dokumentide olemasolu pole vajalik. Pakkuda võib ka juppide-na. 56 471 614

OTSIN KODU !!!! Peremeheta jäänud, hästi sõbralik õuekoer otsib endale lahket pererahvast ja kodu.

Kui Sinul hea inimene on koduvalvur puudu ja soovid saada omale trued sõpra võta ühendust telefonil 53 47 33 27

AMBLA VALLA INFOLEHT

Lai 22 73502 AMBLA
Tel: 3834 038
Info@ambla.ee

Ambla Vallavalitsus on algatanud keskkonnamõtjude hindamise Aravete Agro OÜ poolt taotlevale Käravete 1000-le lehmale farmikompleksi ehituseks. Keskkonnamõtjude hindamise programmi avalik arutelu toimub 15. 03. 2005. a. kell 16.00 Käravete raamatukogus.

*Küttepuud, toored, lehtpuu, lõhutud ja sobivas möödus.
Tähtajad lühikesed
Varu küte järgmiseks talveks juba nüüd
Tel: 5660 7450*

Aravete Kultuurimajas 17. märtsil kell 19.00 Rakvere Teatri etendus "Dzinnimäng"
Osades Ines Aru ja Volli Käro
Pilet 50.- krooni

Ambla Kultuurimajas 23. märtsil kell 20.00
"Meelejahutaja" teatritrupi etendus "Metsik Tamiira"
Osades Anne Velli, Raimo Aas, Tamara Abel jt. Pilet 50.- krooni

LAIN VAIMETS	27.03	73
ATS PÄRNIK	03.03	72
ÜLO MÄNDLA	25.03	72
HERBERT REINOK	31.03	72
ÜLO-REIN PETTER	19.03	71
ENDEL LIIGE	30.03	71
AITA PAAP	30.03	70

ÖNNITLEME SÜNNIPÄEVALAPSI

MAGDA VEINBERG	04.03	98
ELMAR LINDRE	13.03	92
VALTER KREISBERG	13.03	90
MARTA LAAN	12.03	89
EMMY KROTMANN	22.03	88
HELM ALVINE PIHEL GAS	06.03	87
MARIA PINK	30.03	87
KARL VETTIK	29.03	86
FELITA UUETOA	19.03	85
HELLA—FERNANDE KIRSI	19.03	84
MEERI KULLAMÄGI	20.03	84
HILJA PÖLDMA	04.03	83
ELLART KIRSPUU	16.03	83
IRENE-MIRALDA PALMISTE	20.03	83
AADA VOORE	14.03	80
NIINA VOLENS	05.03	79
SALME MÄEKIVI	23.03	78
JAAN LUUMANN	04.03	77
AINO KIRSPUU	14.03	77
LEHTI UUSKÜLA	18.03	77
HILDE VAGULA	24.03	77
ALIIDE SAARMAA	01.03	76
HELMUT KESKKÜLA	12.03	76
HEINO OJA	16.03	76
KARLA ÖUN	19.03	76
LINDA TREIER	23.03	76
HEDVIG HANSEN	04.03	75
VAIKE TARENDI	07.03	74
NIINA PAVEL	28.03	74
SELMA RANDMAA	17.03	73
VILMA NIITLA	19.03	73
MARELLE TOMBERG	19.03	73
NIKOLAI UNUKAINEN	22.03	73